

**Stanovisko členov Výboru Slovenskej spoločnosti klinickej biochémie a
hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva SR
pre odbor klinická biochémia**

Členovia Výboru Slovenskej spoločnosti klinickej biochémie (SSKB) a hlavný odborník MZ SR pre klinickú biochémiu s veľkým prekvapením, poľutovaním a značným znepokojením prijali informáciu o náhlom ukončení profesionálnej pôsobnosti prezidentky SSKB MUDr. Hedvigny Pivovarníkovej na čele významného laboratórneho komplexu, na ktorého budovaní a etablovaní v slovenskej laboratórnej medicíne sa významnou mierou podieľala a ktorého profesionálnu úroveň svojim vzdelaním a pracovnými skúsenosťami a pre ňu typickým osobným nasadením ešte donedávna stelesňovala a aktívne dlhé roky rozvíjala. Aj vďaka jej osobnosti daný laboratórny komplex dlhodobo patrí medzi najlepšie a najprogressívnejšie na Slovensku.

Primárka Pivovarníková patrí k špičke odboru a k mimoriadne skúseným a odborne zdatným profesionálom v oblasti klinickej biochémie, ktorej úroveň vytvárala nielen ako vedúci pracovník veľkého nemocničného core laboratória a krajský odborník pre odbor klinická biochémia, ale aj čelný predstaviteľ odbornej spoločnosti, ktorá pod jej vedením vytvorila rôzne inovatívne pracovné koncepty (jedným z najvýznamnejších je Choosing Wisely – súčasný svetový trend v laboratórnej diagnostike). Aj vďaka tomu drží slovenská klinická biochémia krok so svetovým vývojom. MUDr. Pivovarníková má aj významné a nezastupiteľné miesto v zviditeľňovaní slovenskej klinicko-biochemickej pospolitosti navonok a mimoriadne sa zaslúžila o vybudovanie strategicky dôležitých nadštandardných nielen profesionálnych, ale aj dôležitých osobných neformálnych kontaktov s európskou špičkou segmentu, z ktorej možno menovať najmä prof. Tomris Ozben, prezidentku Európskej federácie laboratórnej medicíny (EFLM) a zároveň aj prezidentku Medzinárodnej federácie pre klinickú chémiu a laboratórnu medicínu (IFCC) alebo prof. Maria Plebaniho, profesora klinickej biochémie a dekana lekárskej fakulty v Padove, ktorý je súčasne zvoleným prezidentom EFLM. Vďaka tomu môžeme oprávnené a hrdo konštatovať, že slovenská klinická biochémia má dokorán otvorené dvere do Európy a môže tak rozvíjať medzinárodnú spoluprácu na najvyššej úrovni za plnej podpory reprezentatívnych európskych odborných spoločností.

MUDr. Pivovarníková je už roky predstaviteľkou progresívneho smeru v odbore: stála pri zrode najnovších trendov integrácie a konsolidácie laboratórnej diagnostiky, ktoré sú samozrejmom súčasťou prakticky všetkých slovenských laboratórií vrátane súkromných laboratórnych sietí, presadzuje moderný koncept core laboratória s príslušnými satelitmi ako racionálnej a vysoko efektívnej kvalitnej a bezpečnej diagnostiky ako aj adekvátne miesto, resp. postavenie metódy POCT (Point of Care Testing) v zdravotnej starostlivosti. Najnovšie výsledky odboru pravidelne prezentuje nielen na odborných konferenciách, ale – a to je v dnešnej dobe strategické a mimoriadne prínosné – sprístupňuje ich klinikom či už v rovine konzultačnej, ale aj praktickej ako aktívna členka lekárskeho konzília, vďaka čomu je aj liečba pacientov do značnej miery personalizovaná a profesionálne komplexne manažovaná. Patrí k stále sa znižujúcej skupine lekárov, ktorí sú pre medicínsku diagnostiku zapálení a nenahraditeľní, pričom vďaka svojim ľudským osobnostným vlastnostiam dokáže integrovať medicínu s analytikou, a tak vytvárať z lekárov-klinických biochemikov a laboratórnych

diagnostikov homogénny tím aktívne využívajúci všetky najmodernejšie metódy laboratórneho vyšetovania a ich klinickej interpretácie v ideálnej symbióze. To sú vlastnosti, ktoré práve v dnešnej dobe, ktorá je charakteristická prudkým rozvojom inštrumentálnych vyšetovacích metód a lavínou nových medicínskych poznatkov o aplikácii výsledkov laboratórných vyšetrení v klinickej praxi, patria k najpotrebnejším. Odbor klinická biochémia sa roky borí s nedostatkom lekárov, bez ktorých je tento odbor nemysliteľný. V modernej zdravotnej starostlivosti by mal byť lekár zastúpený aj vo vrcholovom manažmente laboratórných sietí, aby bol odbornou protiváhou čisto ekonomickým ambíciám súkromného vlastníka.

Z uvedených dôvodov členovia Výboru Slovenskej spoločnosti klinickej biochémie a hlavný odborník odboru vyslovujú rozčarovanie a hlbokú ľútosť nad tým, že profesionalita, nesporné odborné a osobnostné kvality a dlhoročná skúsenosť lekára v odbore klinická biochémia dnes už zrejme nie sú v súkromnej sfére tými najdôležitejšími kritériami pre miesto vedúceho pracovníka diagnostickej jednotky v laboratórnej medicíne. Je to silný, nežiaduci a alarmujúci signál ústupu od dôrazu na odbornosť, kvalitu, spoľahlivosť segmentu a jeho udržanie na požadovanej európskej úrovni, čo sú všetko esenciálne atribúty každej liečby *lege artis*. Je prirodzeným očakávaním reprezentácie odbornej spoločnosti a hlavného odborníka, že na čele každého moderného veľkého medicínskeho nemocničného laboratória očakávajú na pozícii vedúceho pracovníka práve lekára. Zároveň vyjadrujeme pevnú nádej a presvedčenie, že odborník úrovne MUDr. Pivovarníkovej si v segmente nájde svoje miesto, vďaka ktorému bude pokračovať v rozvoji odboru, pretože ten odborníkov profesionálnych a ľudských kvalít MUDr. Pivovarníkovej nevyhnutne potrebuje.

Členovia Výboru SSKB a hlavný odborník MZ SR pre klinickú biochémiu týmto vyjadrujú svoju podporu a súdržnosť s MUDr. Hedvigou Pivovarníkovou a stoja za ňou. Zároveň si naliehavo kladú otázku, aké hodnoty presadzuje súkromník pri prevádzkovaní strategického laboratória, ak špičkového, skúseného, erudovaného a nielen na Slovensku, ale aj v Európe etablovaného lekára – klinického biochemika nepotrebuje vo vedení diagnostickej jednotky, ktorú spolubudoval technicky, personálne aj odborne a svojimi vedomosťami a erudíciou doteraz držal na slovenskej špičke? Kde zostal záujem o kvalitnú medicínu a pacienta samotného, pre ktorého v konečnom dôsledku laboratória slúžia? Je toto cesta, po ktorej chceme, aby kráčala naša klinická biochémia, ak sa takýmito krokmi výrazne odkláňa od európskeho a svetového trendu? Je takýto prístup personálnou politikou najúspešnejšieho poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v strednej Európe? Cui bono?

V mene Výboru Slovenskej spoločnosti klinickej biochémie

prof. MUDr. Oliver Rácz, CSc. – viceprezident

Ing. Vladimír Heriban, PhD, MBA, MSc. – vedecký sekretár

MUDr. Eva Ďurovcová, PhD.

MUDr. Daniel Magula

RNDr. Mária Kačániová

RNDr. Katarína Lepejová

Hlavný odborník MZ SR pre odbor klinická biochémia

prof. MUDr. Stanislav Oravec, CSc.